

om. Ved Loven af 2den Maj 1855 blev der tilbage et lille Gran af Skoletvang, og det indeholdtes i den Bestemmelse, der gik ud paa, at intet Barn kan, naar ikke Skolekommissionen giver sit Samtykke, udskrives af den offentlige Skole, naar det er fyldt 12 Aar. Det var ikke med Folketingets gode Villie, at denne Rest af Skoletvang blev bibeholdt, men - det var Landstingets Skyld, det var Landstinget, der indførte denne Bestemmelse; den blev udstemt her i Folketinget med alle Stemmer mod 8, og kun paa den daværende Ministers udtrykkelige Anmodning, for at Loven ikke skulde strande paa Uvillie fra Landstingets Side, gik Folketinget ved tredie Behandling ind paa at optage denne Bestemmelse, som i høj Grad har været generende tidligere og i høj Grad er blevet misbrugt omkring i Landet. Først efter at Princippet om Forældrenes Ret til at tage Bestemmelse med Hensyn til deres Børns Undervisning mere og mere har vundet Hævd og Anerkendelse, har de fleste Skolekommissioner ladet den Sag ligge og hvile, indtil nu i den senere Tid en Skolekommission ovre paa Fyn har benyttet sig af sin Ret til at nægte at udskrive et Barn over 12 Aar af Skolen. Skolekommissionerne har utvivlsomt denne Ret, og der er ingen anden Vej at gaa end at tage Retten fra dem. Det foreslaar vi at gøre ved dette Lovforslag, idet vi stryger den Bestemmelse, som i 1855 blev indsat af Landstinget, og som nu har vist sig at være generende i adskillige Tilfælde.

Jeg skal med disse Bemærkninger paa Forslagsstillernes Vegne anbefale Lovforslaget til det høje Tings Velvillie.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Keiser-Nielsen): Dette Lovforslag er et lille Udpluk af det store Skoletilsynslovsforslag. I al Almindelighed er jeg en Modstander af at udstykke Skoletilsynslovsforslaget i flere mindre Lovforslag, som man behandlede og vedtog her i Tinget, saaledes at man derved efterhaanden maaske fik en ret stor Forvirring ind i hele vort Skoletilsyn. Naar Ministeriet ikke i de sidst forløbne Par Aar, altsaa i den Tid, hvori jeg har administreret Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, har fremsat et Lovforslag om Skoletilsyn, har det beroet noget paa de Forhold, hvorunder vi har levet, idet man ikke har ønsket at komme med Lovforslag, der maaske kunde hidse Sindene i Rigsdagen særlig op. Skoletilsynslovsforslaget er jo af den Slags Lovforslag,

som vilde sætte Sindene ret stærkt i Bevægelse i mange forskellige Henseender, men ganske særligt med Hensyn til § 8. Vi har ogsaa haft en anden Grund til ikke at komme med et saadant Lovforslag, nemlig den, at vi netop med Hensyn til § 8 har været klare over, at den Forskellighed i Meninger, der hersker om dette Spørgsmaal, fra de forskelligt interesserede Sider ikke har afklaret sig tilstrækkeligt til, at der kunde blive en virkelig frugtbar Forhandling om denne Sag, som kunde lede til et endeligt Resultat. Dette har altsaa været mine Grunde til foreløbig at lade Skoletilsynslovsforslaget hvile. Jeg kunde dog maaske tænke mig i en nærmere Fremtid at fremkomme med dette Lovforslag, selv om det skulde vise sig, at man endnu ikke var naaet til en saadan Forstaaelse af § 8, at man kunde vente et endeligt Resultat paa dette Omraade, og jeg kunde tænke mig dette, fordi det ligesom ved det foreliggende Lovforslag har vist sig ved forskellige Lejligheder, at der er stærk Trang til at faa hele dette Spørgsmaal om vort Skoletilsyn ordnet. Der har jo for nylig her i Tinget været til Forhandling et andet lille Lovforslag, fremsat af mig, der var et Udpluk af Skoletilsynslovsforslaget, nemlig Lovforslaget om Kvinders Adgang til at blive Overlærere i Byerne og Enelærere og Førstelærere paa Landet. Dette Lovforslag var, ligesom det nu blev udtalt af Ordføreren for Forslagsstillerne (Klaus Berntsen) om det foreliggende Lovforslag, fremkommet, fordi der forefaldt et enkelt Tilfælde, som medførte, at man maatte vedtage et saadant Lovforslag. I dette Tilfælde var Grunden den, at man et bestemt Sted ønskede en Kvinde til Overlærer, og da den gældende Lovordning ikke tilstedede dette, og man bestemt ønskede at faa den vedkommende Kvinde til Overlærer og endogsaa fik vedkommende Rigsdagsmand til at lægge et meget stærkt Pres paa Ministeren for at faa et saadant Lovforslag fremsat, mente Ministeren at maatte imødekomme dette Ønske, i Særdeleshed da han principielt ikke havde noget imod det. Lovforslaget blev oversendt til Landstinget, og det viste sig, at der var enstemmig Tilslutning i begge Tingene for det. Lovforslaget er nu færdigt fra Rigsdagen og vil blive underskrevet af Kongen.

Ogsaa det foreliggende Lovforslag er, som den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (Klaus Berntsen) udtalte, foranlediget ved en særlig passeret Begivenhed,